

ИВАН
ВАСИЛЕВСКИ

ЛУБ "БЛАГОЈ ЈАНКОВ-МУЧЕТО" СТРУМИЦА

С 821.163.3-1

ВАСИЛЕВСКИ ИВАН

Привев во тишината



100033781

COBISS ☉



ПРИВЕВ ВО
ТИШИНАТА

Современа македонска поезија

ИВАН ВАСИЛЕВСКИ

ПРИВЕВ ВО
ТИШИНАТА

1977

ТИШИНА КОЈА ГОВОРИ

Евидентен факт е дека во последните години во современата македонска поезија е се' поприсутна една нова поетска генерација, која со својата досегашна појава пред љубителите на поетскиот збор навестува нови поетски простори и креативни дострели. Најкарактеристично за неа е тоа што таа, за разлика од претходните генерации, не настапува поврзана со блискоста на своите поетски светови и своето поетско кредо, туку ја сочинуваат сосема различни поетски индивидуи, кои по сосема различни патишта ја бараат магијата на поетската реч, со различни естетски постапки ги откриваат своите творечки простори, противречностите и проблемите, темнините и светлините што се присутни во нив. Еден од поизразитите претставници на генерацијата, за која станува збор е и Иван Василевски, кој со досега објавените песни и со својот прв целосен поетски ракопис „Привев во тишината“ се' повеќе го свртува вниманието како поет од кого во иднина уште повеќе треба да се очекува.

Иван Василевски е преокупиран со тишината, но не со тишината како обичен природен феномен, како апсолутен молк или како некаков метафизички поим. Неговата тишина е тишина која говори; низ неа како чудесни врүтоци извираат неспокојствата на поетот, неспокојствата на човештвото. Низ тие простори на тишината се случуваат различни егзистентни сензации, чии амплитуди се движат од мракот до ерупциите на сонцето, од феноменот на смртта до свеченостите што ни ги подарува постоењето под овие крупни ѕвезди, од „дрните галии на очајот“ до „белите зори на исток како невести облечени“ и така натаму. Всушност, во таа тишина, во која како огномет прска еден интензивен живот, поетот ја наоѓа смислата на своето постоење, во неа тој ги лови своите метафори и го изградува својот богат поетски свет.

Постоењето на човекот помеѓу раѓањето и смртта, во просторот и времето, е проблем кој заема централно место во оваа поезија. Василевски е преокупиран со феноменот на минливоста, во која животот постојано го

следи трагичната сенка на исчезнувањето. Но тој сепак, не доаѓа до заклучокот дека животот е една трагична фарса, туку тој, покрај сите тегоби што ги носи, сепак, е една празнична озареност.

Копно нигде на видикот немаме
а низ долините на нашата смртност
неповратно свонат леле свонат
дрвјата на минливоста

Но, од друга страна поетот го поставува прашањето:

О дали вечноста е жед бесмртна што не' вика
или пак жедта за бесмртност е во нас вечна

Во барањето на смислата на човековата егзистенција поетот не' води на имагинарни патувања низ временските простори, од историјата до сегашноста, од пирамидите до планетарната хармонија, откривајќи ни чудесни световни полни со загатки и противречности. Заправо, таа временска димензија е една од најзначајните компоненти на оваа поезија. Поетот не успева да пронајде одговор на многу егзистентни прашања; тоа, пред се', не е ни негова примарна цел, но со самото поставување на многубројните прашања тој читателот го доведува до еден креативен ангажман самiot да ги побара одговорите што висат над неговото чело.

Еден од основните симболи на оваа поезија е љубовта. Љубовта со сета своја трагика и сите убавини што умее да ги подари. Љубовта која нема загради, љубовта во која ги почнуваме и завршуваме своите можности и своите понижувања, своите немри и своите spokoјства.

Врз твоите колкови заспива векот И сјајот
на кожата ти гасне во магија сина
Како црна галија низ нас патува очајот
Додека тивко умираме во бела убавина

Иако љубовта може да нанесе бол, сепак таа останува она единствено живееалниште кон кое постојано се враќаме како кон самите себе, кон сопствената добрина и сопствената човештина.

ЧЕДО ЈАКИМОВСКИ

сонети за тишината

ЗЕЛЕНАТА ДОЛИНА СПИЕ

Зелената долина спие и како птица
со крилјата ги покрива нашите огнени тела
Нојта ја баннува тишината и мртвите лица
на ѕвездите пируваат врз нашите чела

Небото е над неа како црква на чиј
олтар векот на судбините лежи ранет
Зелената долина спие О љубена спи
и ти во песната од која не можеш да станеш

Низ неа како чума говорот на светлината
беснее и тврдините на времето се рушат
Но како далечна историја спие долината

оти будењето и' личи на мртва жена
во чија убавина и тишината се слуша
Зелената долина спие Спи и ти љубена

ВО ДУШАТА МИ ВОЈУВААТ ЧОВЕЧКИТЕ НАЕЗДИ

Тука низ мене течат неми и празни
пространствата што личат на хорони од ѕвезди
Во дворецот на душата ми војуваат казни
божем се сведетели на човечките наезди

На гробот од моите соништа зорите спијат
и незнајни војски тишината со црни стрели
ја бодат А од спокојот поетов елените пијат
темни векови и трагедии О наде се тие врели

гради на жената љубена Каде е таа рена
во која пожарите на страста се гасат
Надејта е нова инвизиција што ја чека

својата жртва И додена хорони од ѕвезди
на лицето од инвизиторот мирно пасат
во душата ми војуваат човечките наезди

КАКО ЦРНА ГАЛИЈА НИЗ НАС ПАТУВА ОЧАЈОТ

Врз твоите колнови заспива венот И сјајот
на ножата ти гасне во маѓија сина
Како црна галија низ нас патува очајот
додена тивно умираме во бела убавина

На твоите колена играат времиња луди
Туна спонојот е поразен Него го покорија
нао оргија во која жената се буди
На твоите колена почнува нова историја

Како невести облечени на истон бели зори
сонот на небото го мијат И чинам
на каминот ми човенов нао стрниште гори

твоето тело што нојта ја разбранува
И додена на навал ја свирам последната тишина
нао црна галија во нас очајот останува

НИЗ ЖЕНАТА ПЛОВАТ БРОДОВИ

*Низ жената пловат бродови како жерави
што немаат свој пристан и свое море
По нејзините бели брегови се тетерави
раскошот на тишината И како корен*

во неа самува сонот на човечните судбини
О врз билото на жената времето стои
Ритуалот под ножата и' подига тврдини
и врз телото и' умира како незнаен воин

Низ жената пловат бродови како векови
и нови трагедии на платната од робот ткаат
Во неа се отвора храмот на казните човекови

и во неа свездите зреат како плодови
оставени на дланката од вечноста да траат
Низ жената низ жената пловат бродови

СМРТТА Е ЛУДА НЕВЕСТА

Смртта е луда невеста што како срна
во темнините на телото сонува бистри води
Дланката на очајот како предисторија црна
на нејзините извори почнува нови походи

Во нојите таа како тихо блаженство свони
и низ неа во темен баннеж спонојствата се будат
Врз зелените пасишта на надежта се рони
гордата осаменост на ѕвездите Смртта е луда

невеста што копјата на болот ги дига
високо над народот како жолти перјаници
Таа горна тишина врз судбините ни стига

да навезе проклетства На коњата и' брестат
диви сознанија што силни како востаници
почнуваат нови походи Смртта е луда невеста

МРТВА АВРОРА

Ја начив до манастирот Таа сребрена рена
се крена над бесмртноста како луда фресна
Судбината и' е ѝелија во која ме чека
намширот на надежта и во која блесна

нопнежот како сабја на силен коњанин
Ја начив до манастирот Таа чудна тајна
ги разбуди зорите на умот и божјиот лин
ние го отквивме во времето како трајна

измислица Ја начив до манастирот Аврора
ја најдов мртва во тишината на сјајот
Ано не постои бесмртност надежта мора

да е конечна И ано надежта е конечна
мора да е смртна верата О очајот
е само бесконечен и болната вечна

ГЛАДИЈАТОР

Не тагувај рају Кралот е нојесна победен
Под мене арената лежи како зелена
погача исечена од копја О Јас сум жеден
и во свеста ми труби мранот и плаче жена

во влажните пештери на смртта Како метафора
се отвора земјата на робот и честа
негова е спасена Во очите ми горат
свездени флоти и како инквизиција на свеста

низ черепот ми прснаат огнени стрели
Трупот ми е црква во која звоната бијат
како на празник и пируваат ангели

Не тагувај рају Ненаде плаче жена
и мранот силно труби додена тихо спијат
очите на мојата љубена во празната арена

ТАГАТА МИ Е ПЛАТНО

Тагата ми е платно што момите го белат
на рената На брегот и' вонземсна грешница
блудува со векот и како циганка врела
пирува во храмот на мислата Таа птица

што личи на зелено море сонува и плаче
нако волчица казнета сонот да го пие
од кајнаците на туѓи неба О врачен
ми е пехарот наде што таа вечно спие

нако мртва срна Во свеста и' е скинат
синџирот од ѕвезди и смртта и' лелена
нако осаменост во човечната пустина

Плачи љубена и сонувај Пред нас стојат
темните легии на крвта Таа што ја ченам
ти можеби не си но ти си тагата моја

ЛИЦЕТО НА ИКОНАТА

I

Го најдов твоето лице пусто и немо
нако намена урнатина Врз него стенна
темнината на времето божем камшин и демон
ринаат врз жртвеникот на божјата сенка

Го видов твоето лице диво и слепо
нако испосничка ѝелија Во него е празна
верата и галиите на свеста свирепо
го масакрираат гневот на божјата казна

На твоето лице тајната е како нива
во ноја и вселената е обична смртница
а бесмртноста како болна неподнослива

На твоето лице открив безброј лица
и само смртта над нив се никоти нога
назнува се' што е од човека и од бога

II

Лицето можам да ти го видам и нао ѕвезда
што јава врз пророштвото на венот
Честа апостолска врз челото ти везден
заспива нао кротна невеста и чека

телото божје да и' соблазнува Свездарот
го затвора небесното трло и в темнината
одот на човештвото застанува нао брод
без кормилар На твоето лице вистината

е само човенова а убавината божја
Во етерна лага седи смртта и господари
со редот на сите нешта а твојата ножа

нао слепа страст во запалено масло се жари
врз божјата дланна и умот му го надразнува
Ти спиеш нао невеста а бог ти соблазнува

ПРИВЕВ ВО ТИШИНАТА

I

Спијат судбините и никој одот им темен
не го препознава во храмот на тишината
Отаде свеста бродоломи привевот земен
и блудовен јава врз ноњот на светлината

Спијат судбините во постела од галаксија
божем сонот им бескрајни времиња го новат
Привевот труби Но спијат судбините Спијат
нако мумии понрај смртноста човенова

На најнанот од тишината само привевот
ја бунтува надежта и пред ордите на гневот
вселената молчи како пустина глува

Спијат судбините како мртво сознание
О ништо нема повторно да стане Се' спие
и во казната на спонојот се' **исчезнува**

II

Стани од тишината и гледај како ези
привевот низ редот на вселената Тука
билните умираат на ломача од ѕвезди
Стани од тишината и слушај како чуна

барабанот на смртта по твојата убавина
Ченам и не сакам од песната да те будам
во која личиш на цвет од спокојот снинат
Стани од тишината и биди манар луда

нобила во трлото на сонот Оти допрва
жезелот на јавето ќе се крене и крвав
ќе му суди на човештвото Се разбудија

и билните Ги повинав од вечноста како што
те викам тебе од тишината Стани зашто
времето е најмоќен и бесконечен судија

III

Иде привевот од иднините нао еретик
и во прелогот на свеста 'ртаат сомненија
дека се' е бесконечно и се' во еден миг
Тишината блада во темни откровенија

божем се огласува поредокот на назните
Привевот доаѓа низ залезот на тишината
нао слепа предисторија А во празните
бачила на непознатото само вистината

ги чена мудрите востаници Како дива
рожба најпосле од еоните се урива
сиот универзум врз човечкиот жртвеник

Привевот се ниша во горна полифонија
О наква иронија наква иронија
се' е така бесконечно и се' во еден миг

ИЗЛЕГОВМЕ ОД РАЈОТ

I

Излеговме од рајот како привиденија
и безлични како судбини Во нас демонот
го снова жигот од мрачни искушенија
а бог не' напушти во јавето и во сонот

Излеговме од рајот па блудни сега ние
мачно ја чувствуваме неправдата со умот
Тишината ни го враќа првото сознание
што безочно ги руши зајданите на разумот

Излеговме од рајот И тука беше мртва
убавината што едри на волшебни бродови
убавината човекова и божја жртва

Излеговме бедни но заљубени во честа
Тука на слободата ние сме и' робови
а во рајот бог и' се покорува на свеста

11

Излеговме од рајот и стасавме во венот
во чии олуци потопот е бесен пират
Демонот и бог се туна во ист пекол
а смртниот во жедта за бесмртност умира

Со вечна анатема од рајот излеговме
и со предизвик пред монахот на вистината
Таму бевме идентични со бога а туна сме
бесконечно различни но исти по судбината

Излеговме од рајот излеговме од рајот
нога разумот ни беше заслепен од сјајот
на божјата суета и нога свеста конечно

се сруши пред својата можна посмртна слика
О дали вечноста е жед бесмртна што не' вина
или пан жедта за бесмртност е во нас вечна

КОГА ЌЕ УМРАМ

Кога ќе умрам оставете го мојот одар
како задужбина на бреговите од честа
Тагата ми да се распрсне и како кошмар
да потече по сончевите полјани на свеста

Кога ќе умрам поминете покрај мене
да видите колку сум безначаен како храм
што нема своја историја и свое време
како миг што никој не го чена Кога ќе умрам

лицето ќе ми биде темно како мумија
и мислата длабоко занопана во мранот
а во разумот ми незнајни пространства ќе спијат

Кога ќе умрам очите до закопот нека
ми бидат отворени за да гледам како
стадото на тишината спокојно ме чена

ТАА ЛЕЖИ МРТВА

Таа лени мртва во звунот на зорите
далену од болки од очаи и казни
Лежи во белата стража на метеорите
а здивот и' го галат пространствата празни

Таа мртва лени во ергела од ѕвезди
и јата од векови во заодот и' спијат
Лежи она слепа за сенакви наезди
лени како мумија во човечките житија

Вечноста ја чена врз студени мозаици
а ненаде во некои светови од сказни
врз неа слетуваат времиња но птици

Лицето и' спие врз одарот на ѕвездите
и далену од болки од очаи и казни
таа лежи мртва во тајната на резбите

АТЛАНТИДА

На огнени кочи од тишината идам
за да се занолнам во моето уништување
На прагот од вселената спие Атлантида
спие и го сонува своето повторување

Идам со времето на невидливи чези
предизвикот на божествата да го видам
Го затворам бескрајот во станлени ковчези
и туна ја наоѓам мртва Атлантида

Стасав прв пред жртвеникот на иднината
и пред смртноста во бичот на судбината
Низ поилата на умот Атлантида плови

и надежта весла кон нова метафизина
Од мигот на вечноста јас сум предизвинан
и од ересот во човечките родослови

АПОКАЛИПСА

Гледам една кобила ја вјасаат иднините
и по неа псалми го огласуваат злото
Орди и катанци од маршот на судбините
во гром го носат очајот на човештвото

Ја гледам таа кобила осамена и бесна
Ги впрегнува нојите во погребни и гозби
и чудата ги чена над венот да блеснат
Иде таа кобила Ќе нема веќе рожби

Ќе нема смрти ни радости ни надежи
Само мранот ќе стражари пред портите на дното
а сета вселена во напрстон ќе лежи

И нога се буди во храмот на вистините
човечкото божество посилено од божјото
гледам една кобила ја вјасаат иднините

В О Д О Ч А

Тајната на умот под твоите тврдини рина
Светец со оно ископано Мран од него блесна
Останавме двајца во оваа базилика
Јас и господ сме тука сами и на иста фресна

Во смртта геометрисна јас сум само миг
а бог е вечност што одамна е мртва
Тој бледа неизвесност јас силен еретик
И двајцата излагани во истата жртва

Пророштвата на светецот во камен ги сидаат
а моштите мои под манастирска плоча
Господ и јас измамени под иста апсида

Тој целат на духот јас очајник пијан
Ја откопав тука под леленот на Водоча
човечката вечност во четврта димензија

ЌЕ СИ НАПРАВАМ КОЛИБА ВО ТИШИНАТА

Ќе си направам колиба во тишината
од сништа ќе ја направам од мечти и земја
Проста колиба во која јас и иднината
долго ќе зборуваме за нешта што ги нема

Ќе си направам бела куќа во тишината
со прозорци кон други времиња и векови
На сналите од вечноста јас и вистината
ќе ченаме да се вратат претците човекови

Ќе си направам убав дом во тишината
со песни ќе го оградам со ѕвезди и птици
а крај него ќе пасат стада на светлината

Ќе си направам колиба од камен и цвеќе
затворена за сите смрти и смртници
и во здивот на тишината ќе бидам среќен

поеми за тишината

1

Во далечните бродови на почетокот
допловија незнајни времиња
и би незнајна празнина
А отпосле би бела светлост
и зацари Градителот на гневот
севремен и вечен во испраќањето човеково
Ете дојдоа рацете на неговите тажалки
и очите на нашите повереници
и се' му се покори на спокојот

Тишино простонародна и таинствена
нако храм од диви несознанија
ни морето има брег да сонува кротка крв
што ќе ја скараат подземните флоти на казните
ни небото има знаменија да управува
со пловидбите на сите магии и пророштва
ни каменот има форма ни песокта тело
домовите наши да се свртат
нон громот на судбините

Х О Р

Тука ѕвездите војуваат
за знаењата на пророците

и туна историјата ги убедува
ноњаниците на Прометеј
дена заради снржавоста на боговите
земјата ќе ја намразат пронлетства
и оти во нивниот заговор е стравот
да не се запали судбородот на тишината
и да не се открие срамот на светлината

* * *

Тишино тајна како почетонот
на сите вонземски движења
Бела како битка
и слепа како стихија
Рожбо богодана со панцирни
гробници на лицето
Низ тебе се озарија сите прасудбини
и сите предистории
и во тебе ќерните дивјачни
се оплодија со други вистини
А нога творците на мудроста
ги облагородија дивјаштвата животински
во нојта на човештвото се отвори
Долината на кралевите
како гола жена и како наследник
на смртните огнови

2

О тишино правселенска и несознајна
на твоите кули високи како ветувања
и во дворовите долги како патувања
би светлост и би блесок
гораскошен од будењето на жената
Би светлост во ветената задужбина човекова
како лузна во летописот на круноносците
Би силна светлост - и би народ

Х О Р

На лицата испоснички се огласија
далечните бродови на почетокот

Отаде земјата намразена
во камените градби човекови
сонот би нонан
во кој убавините горски започнаа свадба
и водите се вратија во дната на мудроста

* * *

Тврдино кнежева што бродиш од исток
и тишино застаната меѓу алгите
на нашите жалосници

ти пред нас како непресушна тајна
низ глумите долини на вистината
и ти над нас како самотен брег
на големите измами
Ете дојдоа момите скротени
во кафез од свездени милувања
како паштерки боленжливи и посрамени
Дојдоа црни и те разделија
од темнината нововеновна
а дојдоа зелени и те измамија
како љубов на рамето од прељубникот
Се намножија голи за да го поведат
твојот народ на похотливи грабежи
та отпосле да измислат бели градови
во кои ќе ти судат

О тишино благословена и понаена
во срцата на нимфите
и свечена во своите невидливи походи
мудреците како кормилари на власта
му се поклонија на твоето царство
во кое палмите везат
зелени музи и горчини
Тажеа само славољубните војски
во чии крунисувања тишината
го усидри замонот на тајните пролетства

3

Судбино оплакана врз платната
на нашите белолики посестрими
и крената во нашите снитања како востание
врз широките колнови од жената
отпосле дојдоа херувимите да се помолат
за одржување на годишните гозби
а не беа чуени ни во храмот веророден
ни во дивите знаменија на сфингите

Х О Р

Песната нека ги озари нашите бели мумии
во напивката на небото
и ветерот нека ги успие нашите бродоломи
на периферните шуми од тагата

Видовме како жреците ги переа знамињата
на своите колебливи војни
и чувме како водите ја крунисаа победата
врз престолот на минливоста
Спиевме заедно по номадските ливади
и на еленски кожи ги милувавме
најженските блаженства на горјанките
А своите кошмари ги носевме

нако ослепени војсководци
во големите светилишта на тажалните
за да не дотечеме во долините на очајот
Убавината и бесчедоста ги плачевме
низ налетот на ордите
и народот го снитавме по нагонот
на племенските танцови
а шутот што го испративме да ги дознае
убавините на кралските ќерки
се врати да ги освои нашите љубопитства

* * *

О глупост возвишена во својата
паганска напаст
кralицата не ги признала нашите прстени
зашто била ослепена пред нажувањето
на музите севековни
и била разголена била разголена
нако тагогром во банарните цветови на житото
гола да ги баннува дланните на народот

Х О Р

Песната нека ги озари нашите бели мумии
во напивката на небото
и ветерот нека ги успие нашите бродоломи
та само тишината нека легне
врз топлиите жици од харфата
нако судбогласник на работ
и пред вратите на сите прекројувања на светот

а во трагедијата на делбите и преселувањата
нека ја најде нашата земја
што во очите на копјата ја видовме
осудена на заборавање

* * *

Од Градителот на гневот до вас горни
во горната скржавост на просторот
и тихи во тихата неповратност на времето

Јас сум царубиец о жено висока
и огнолина во љубењето
Жено разгорена како невенчано време
по стрништата
кон тебе ќе ги поведам моите флоти
да ми бидеш пламено пристаниште
и љубејќи те ќе умрам неиспакан
како знаменосец врз твојата кожа
Против твоите тврдини
ќе ги збеснам моите коњаници
ќе те најдам како сонуваш веколични дворци
на моите извори исчистени
и тука ќе ја исплачам мојата прататковина

4

Пред нас би река
оставена на лицата од пророците да мирува
Ветувањата на нејзините мостови
не' водат во вечните тишини на зорите
а во жедта кон неа се разбуди паганска љубов
убава и топла како Циганна
и жестока како бесен водотек
И би таа љубов посилна
од сите владетели на темнините
како непобедлив пират
по самотните мориња на зборот
Тоа тишината ги расплете косите
на своите погребни кочи
и небото како уморен коњаник
легна врз твоите колена
да сонува црвени бајки
та во источните стебла на спонојот
се кренаа перјаници
налик на мирисот од тајните убавини

* * *

Тишино горка како балада
во слепите почетоци на презирот
и мојна како лебот во благословот

на народската вера
на твоите водопади елените
темна историја пијат
Пред високите порти од царските сидини
и пред богожелните пожари што продолжија
да ја испитуваат болеста на хризантемите
само тишината во мешинки ги донесе
моштите на световните смирувања
по кои потоа народот плачеше неутешно
наоколу врз разбојот на својата судбина

О матни задгробнини
и невидливи теченија на резбите
ќе дојдат ли тие времиња да го славиме
сонот на нашето спасение
и миро да потече под храмот
на утринските радувања

Х О Р

О тишино таго наша зелена
и звездоберко несрејна
кој од нивите наши ќе го истера
твојот времегон
Голи ни се рожбите наоколу громови
во црните преобразенија на венот
гола е жедта во човечкиот мранобес
и во слепите храмови на жената
Таго наша зелена и звездоберко несрејна
времето е тешко о времето е тешко
во нашиот земјород

5

Од непознати места стасаа силни карвани
нако слепила по кружните басамаци
на историјата
и како години врз белите
свездени воздишки
а низ заблудите спонојствата се скараа
нако боговите на Олимп
и како часовниците на челата
од темните исченувања
И правејќи си шатори
врз прозирните колкови од убавината
стасаа силни и стасаа моќни

Х О Р

На лицата испоснички се огласија
далечните бродови на почетокот
и долетаа како кралицата на женските ноќи
во срцето на тишината

На лицата испоснички се запалија
горните страсти на жената
а господарот на небесните светлини
ја распосла душата на народот

врз долгите дланки на копнежот
и по зачнувањето на глупоста
пепелта заспа во нултот кон огнот

Па стасаа умни и стасаа мудри
што на платна од презир
со незнајни судбини ги везеа
очите на палмите
а дојдоа со блаженство пренорени
и со аскетски темнини во измамите

Којзнае од кои преџели
прену прашумите на болеста
и прену водите на вечните трагања
стасаа до зелениот класород на мудроста
И којзнае и којзнае од кои подземни рени
што течат низ расцветаните утра на поемата
стасаа убави и стасаа лични
подароци да и' донесат на тишината
за да можат да ја скротат
таа благоглаголива горјанна
во храмот на ритуалите

6

Царот панично тргна да си го бара
својот расфрлан народ
по долгите теченија на смртта
Во раскошот на злото
о мртва си моја нилска баладо
моја лирска рамнино
заспана врз сивите празнини на спокојот
Сити сме од сепакви нежности
и желни за повторни раѓања
оти низ блудот ни со пастирките
нашата икиндија буннува
во грлата на навалите

Тана говореше Градителот на гневот
заснитан низ сонливите долини на песната
а усните негови останаа
невкусени од робинките на болот
да жеднеат врз каменот на бдеењата

* * *

Свештенину дојден со големите
походи на славите
а испратен од господарот на знаењата

и од господарот на убавините
пушти не' да пееме
за горчините на нашите неповратности
над кои тишината чади како вероисповед
во големите пожари на векот

Х О Р

Кој ќе се обиде да ги запре
часовниците на неможноста

Од високите кубиња на царствата
некој ни ја пееше беседата
за искривените простори на вечноста
а свездочетците ги открија
ќерките на тишината
нако во говорот со светлините ја величат
желбата за непрестајни страдања

Така зборуваше Градителот на гневот
пред чарданот жртвеников опиен
од мирисот на зелената бедуинска тага
Во пазувите на неговите гаталки
ја измислија клетвата против прељубата
и против женските напасти
И плачеше тој како Картагена
над јарболите од обновувањата
оти беше осуден за разбојништво на религиите
а усните негови не стасаа
да ги впусат робинните на болот

Х О Р

О творци на сите непознанија
свездолубни и смртни
во безочноста на времето
и бесмртни на зелените кладенци од песната
кој ќе се обиде да ги запре
часовниците на неможноста
та движењето да ги открие
прстите на прапчетокот
и просторот да заигра во судбогледот
на човечките дофати
Творци на сите непознанија
и резбари ранобојни
кој ќе го опише бичот на голите прасоздавања
и кој во нас ќе го затече битието
богато во пирот на уништувањата
Творци на сите непознанија
кој ја устоличува ништожноста
и кој знае и суди за бескрајот на движењата

Од расцветаните утра на поемата
стасаа народи и стасаа огнови
за да можат да ја скријат тишината
нако благоглаголива горјанна
во храмот на ритуалите

7

И би народ

Од дната на горските кајнаци
слега изгладнети орди
Имаа неподатливи клетви
во сиромашното пладне на очите
и носеа недоделнани крстови
во жолтите задгробни души

Ги видовме ги видовме ордите
о неверливи мајки на далечините
Морето нека не се вообрази
во својата паганска глупост
и во крвта црнечна
нека го крене робот на востание
Ги видовме ордите
низ дивите прстенисувања
кано голи сабји во самранот на историјата
Ги видовме во принвечерината
кога пустината се стеснува
во тајните на големото небо
Бараа бели радости пред бедуинските шатори
и го чекаа идењето
на непознатите копјаници на љубовта
Ги видовме ордите

Се намножија околу огновите
што ја креваат тишината
над недогледното жолто море
и кротките верности на пустината
на камили ги одведоа
зад насипот на нивните несвртувања
оти беа таинствени и беа привлечни
нано моштите на незнајните војсководци

Водите нека го благословат
мирот на вечните одречувања
и молитвите нека го подигнат
храмот на оазите
што ќе го свртат лицето на нојта
женска и човекова
кон запалените лица на пирамидите

Ги видовме о ние ги препознавме
паганствата на ордите
а љубени беа блазе им санани беа
од нечујната смрт на земјата
и плачени беа од сонот на тишината

8

О пирамиди висони ќерки на пустината
и камени ќерки на столетните минливости
некаде од бескрајот дојде мудроста
покрај вас да го оплоди своето слепило
и радоста ви циганска да ја разљуби
од итањата на безверните сведени
Оној што ќе ве допре нема да ја премолчи
заразата во вечноста
и ќе посака еднаш да ги подигне
тешките љубопитства
од саркофазите и некрополите
фараоните да ја воскреснат
прачедноста на историјата
и каменот да го отвори
своето изделано срце
во кое на престол од ветувања
царува судбината на народот

Тоа беше беседата на небото од памтивек до нас
и назад од својата служба отпуштена
беседата на небото што ги иснушува билните
во нивното непогрешно умирање
и беседата на небото што во езерата ги фрла
јадиците на големите уништувања

Тоа беше беседата на небото што отпосле
тајно ги хулеше чедоубиствата
пред бумерангот од великите
бродоломи на власта

Х О Р

Фараоните нека ја воскреснат
грачедноста на историјата
и песната нека ги озари
нашите бели мумии
а потоа сите да ја оплакуваме
неизбежноста на смртта
што негде во жалоспевните постели
на етерот болно одсвонува

9

Леле владино
во книгата на симнатите мудрости
да се спомнат имињата на свездочетците
и во книгата на силните
водите да го изрезбарат дофатот
на твојот метузалеи
па да се отпатува во домовите
на царските повереници
со карванот на безизлезноста

О клисура непристапна
за походот на простосмртните
во почетокот на сите враќања
и во истекот на сите религии
нека има страдања по кои со љубов се плаче
а во горкиот шепот на женските измами
нека се признаат битките
во храмот на поводливоста
за да се зачува верноста на тишината
И нека се отворат портите на прељубата
та бедуинките нека се разголат
пред страста им расцветана
и жешна како пустинско огниште
и како кротки зеници да заспијат

во желбата за допир
Па штитовите ни ритерски и достоинствени
да се преточат во зелени нимфи и во зори
красноречиви како исконски спојувања
и по нив да полуде спокојот на резбите
што ги ткаат убавините на тишината

* * *

Владино црносвет ништожна ни е крепоста
во која песната коленичи за фенинсови крилја
и врачена ни е маката како небо
во зелените пехари на нојта човекова
и како војска заробена во врелите
пристаништа на жената
Владино црносвет и фрескољубив
родот човеков осамен
во некрополите откопува ереси
и во срцата на жените лелена по неродства

О огнот го пустоши семето прасудбинско
и вените не може да си ги преброи
велможите си ги заборава
во тешниот времемрак
Нужноста царува во тврдината човекова
и глупоста ја буди тишината

Х О Р

О колку е се' неверојатно
и во кругови од безочни надежи повторливо
и колку и колку е се' во ништожно тонење
темно и ништожно

10

Ги знаеш ли законите на ѕвездочетците
тишино благоглаголива и белогра
спрострена врз белите погачи на наењата
и можеш ли да ги откриеш родословјата
на сите принцови и на сите рудокопи

Леле блуде народот зачнал син
од незнајни води баннуван
силен како ѕвездоносец
и расколебан пред мистичните
бескраи на очајот
Тој ќе ги симне неверните божества
на нактусите и палмите
под пирамидите да молат за височини
како покаени верници
пред храмот на вероглаварот

Така говореше Градителот на гневот
во нашите завети крунисан
и поразен од бедата на минувањата
иноносен и жеден за нови обновувања

ХОР

О воини на големите видувања усидрени
оттука минуваат сите перјаници на векот

Горди нопја што слушате свездени слободи
во тивните поплави на зорите
и неми очи на тишината оставени
врз белите бунтови на сфингите
низ нашите соништа броди
несознајноста на освоените предели
Копно нигде на видикот немаме
а низ долините на нашата смртност
неповратно свонат леле свонат
дрвјата на минливоста

11

Судбината човекова се повторува во кругови
и очите негови бдеат
крај изворите на неповратот
Во сините бродови на тишината морепловците
му носат подароци на славољубјето
и мецените трагаат
по расцветаните раце на Ифигенија
нако историјата по далечните
пантомимики на прачовекот
А солзите ни течат врз глинените тепсии
небаре ја продаваме штедроста
на нашите благословени трпези
по светските мориња на пророштвата

Можеби премногу жалевме што од нас
се оглушија кралските престоли
Нојта веноразборита на рибарите
им ги нажуваше беседите
за раѓањето на мудроста
и за генезата на праформите
а тие во своите навлажнети мрежи
ја сонуваа горката полифонија на робот
Врз вечните води на молчењето
заспаа веслата на правдата

О Микено пијана во шарените
подземја на Арголида
нано престапница фатена и пресудена
по законот на народот
менадите да не' донесат пред сонот
на твојата престолнина
и војсководците да не' соберат
во намените полиња на катарзата
Не санавме да го проколнуваме
потомството на Крон и Геа
зашто нам не ни беше судено
да бидеме покровители на клетвите
Нам ни заповедаа очите да ни останат
кротни крај вротоците на менувањата
а на високите јарболи од митовите
ни синот на Јонија не ги испрати
хвалоспевите на слободата
туку ја воспеа глупоста
за незаузданите понлоници на убавината

* * *

Елено ненатадневна се уотвливме
во зелените предистории на тишината
за да ги откриеме свидетелите
и пороците на гревот
Нашите утра престанаа да бидат милувани
во блудовите на жената
оти нема кој докрај да ги разголи
славољубјата на пиратите
што нрстосуваат по женската

половина од царството
и нема кој докрај да ги расфрла
жештините на одмаздата
што ветруваат по измамените
водопази на љубовницата

ХОР

Кралот ќе не' миросува во бекството по нас
родот ќе си го препознае
врз големите итања на времето
и ќе посана да биде ослепен
за да не ги допре гробниците на народот

О сонцето да го славиме
и славата негова да ја симнеме
врз брегот на заблудите
оти смртните се кренаа
против болеста на светлините
што на лицата испоснички ги огласија
далечните бродови на почетокот

12.

Еве во чест на вистината да се кажат вистините
за овоземските парничења на власта

Тишино знаменита и горда
нако непобедена војска
и тишино грозна и гладна како гилотина
некој ги прекрои нашите првородни проклетства
и ние дојдовме под твоето засолниште
Силните ги сместија своите слуги
во кулата на круните
и ги напишаа законите за народот и робот
а светлоумните ги оставија да пеат
за брзањето на песочните часовници

Ете историчарот во чест на сите невраќања
нека биде поблиску до каменот на тајните
Него тишината ќе го дарува
со свадбени придружници на мудроста
и ќе го позлати во долгите пирони на времето
оти тој ќе ги запали темните прашуми
од зачнувањето на големите столетја
и нему ќе му припадне честа да стане
богохулник на вечните теченија

* * *

Само во чест на вистината да се кажат вистините
за овоземските снитништва на музите

На твоите раце о тишино видовме тело од жена
под знанот на праформата
нако рожба богодана и како билка најдена
во постелата на нашите племеродства
и преспавме во тишината на амбисите
нако темна река и како зелена мрежа
во пропаста на големите гладувања

Вајарите нека ги откријат
убавините на минливоста
и славите нека го скаменат
чинот на траењата

ХОР

Мајстори на велелепните мермерни
вечности и оставнини
рогот ќе ви ја исвири
тихата поминливост на славите
а ние ќе ве надминеме
по огнот на доживувањата

13

Не нажувајте ни дена тишината
не е понежна од Зарифа
најдена врз мозаиците од царството
и во прекрасното спокојство на горите
не будете ги тихите најнаци

О жено жртвувана на подножјата
од мртвите убавини
нојта ти женска направи ја блудница
посилна од заводливите рени на Нирна
и дигни го светот од горните
тишини на нирваната
Жено жешна како жито на гумната оставено
и жено жестока како копнеж во утрата човекови
пушти ме да го извајам храмот
на твоето првородно тело
на усните да ми засpie твојот слогомор
Отпосле нека ме остават на заодот
да ми суди жестокоста вонвременсна
и закопот нека ми биде во белите
бродоломи на твоето чело
оти тука не достига смртта во надзорот
О наддуховна убавице на поезијата
нека не' изделаат заедно

во поднебјата на пустинските растојанија

Тишино наше прво преноиште
во одмаздите на ехото го сознавме
вкусот на песната
Тишино прво привидение во нашите
обрасци на буењето
ги видовме твоите прсти врз новите
пристаништа на струната
Беше убава како ловиште на тајни
бисери и рожби
и беше чудесна како дијадема
на женските божества од круните
а беше чудотворна и восхитена
како силните одблесоци
во замотот на создавањето

Тишино во радоста прво сомнение
и прво откритие на туниките
под кои ги слушавме крајбрежните
довидувања на женските дојни
уништувањето би освојување на крепоста
во утринските копнежи на жената
и немојен жерав во небесните
разврати на верата

Песно приклонета кон болните
како верница до телото на пророкот
што го исцелува духот од болести

и песно оздравена врз моштите на времето
тука остана пепелта
од горните стишувања на страстите
А смртните почнаа да те носат
во назирањето на победите
нако расцветан изгрев
разбуден врз моминските образи
и како разголена жена во грозница
од несонувани балади

ХОР:

Низ времето штедро одсвонија
бреговите на пророштвата
нако радост во ехото на празничните камбани
низ времето се роди смртта
за да умираат господарите на народот

О тишино наше прво развенчување
и во песната жестока
нако напаста на Дораните
Кругови кругови богопратенични
и народословни
ништо не е почнато
во зачетокот на нештата
и ништо нема да заврши
во крајот на суштествата

14

Од исток и од запад во чест на вистината
да им се поклониме на вистините за мудроста

На твоето лице о тишино сенародна
и во црнвата световна од народот исплакана
се исначи мислата со своите
придружници во митарствата
Во очите дивјачни се обелодени
едрото на нашите магии
а во своите вечерни молитви
дрвјата го видоа небото и над него
вжарените прсти на законот и редот

О мудрост затнаена и распашана
во крепоста на спонојствата
во твоите блаженства и ние сме блажени
нако дарители на здравје и магии
во тебе разубавена - и ние убави
на дофатот од варварските беззаконија

* * *

Станете вие што ги гасите
слепите долини на историјата

и вие усидрени крај волшебните
богозданија на Ганг
Брама нема да ви ги одземе ветувањата
во мистичните шуми на исповедта
и Буда нема да ви ги сруши
белите храмови на сознанијата
Станете вие што дојдовте
отнај вечните мирувања на душата
нако пратеници во царството на прамудроста
Монсунските црвенила и вас ќе ве спарат
со грозоморот на нојните бдеења
оти Шива е конечниот господар на нештата

И вие гласници зад жолтите оглушувања на Гоби
станете во прекорот незаснитани
нако сјајот на ѕвездопатите
и по духот несвртени нон хаосот на битието
Морето ќе ве крене од немојта и ќе ве ослепи
по белите врвици на гревот
Станете и вие со аскетски гробници
во светите скротувања
и простосмртни нако еретици
во распнувањето на мислата
Телото на жената ќе ве измами
на своите бели извори
и очите ќе ве осудат во расношот
на женските заточенија

И вие горни во горната скржавост на просторот
и тихи во тихата неповратност на времето

станете без колебања
од бедните заблуди на семејта
Ете Заратустра е восхитен
пред бремените раскоши на мудроста
Станете и вие верни во верата на Ацтените
и во бескрајот на свеста бескрајни
нако гороломноста на Инките
Станете о вие усидрени во жолтиот метеж
на азијатските предосвојувања
и вие што врз зелените воздишки на Нил
ги откривте математичките височини
нако аргати во инокосните светилишта
на сознанието човеково
и вие без определби о разбудени
нопја на вистината
станете да ги видите бродовите
од Феникија до Јонија
и од Јонија до столетните
знаменија на Сирануза

И вие поклоници на иноверните
легии на Перун
и вие кренати во виорот на историјата
од Картагена до храмот на славата номадска
станете и ќе бидат огласени
најмрачните собитија
оти од изгревот на тишината идат
свездени принцови на мислата

15

Од изгревот на тишината дојдоа
свездени принцови на мислата
нако карвани низ симнувањата наши
женски и човекови

Од изгревот на тишината
и назад до нас повратени
се кренаа флотите на мудроста
А во тишината од бесконечното до нас
и од нас до универзумот
непознат патник го фрли семето
пред чинот на неговото 'ртање
и посеа народ и би народ
И во светите мисии на поемата
непозната жена зачна сомнение во постоењето
како во верноста на љубовникот
и по нас дофтасаа коњите на снелсата

Но не плачете о огорчени
и на своите везови закрепостени
како робовласници на крајречните имоти
Вашата бледа смрт ќе молчи
и ќе ликува во видувањата на народот
и вас ќе ве кренат повторно
да и' се поклоните на тишината

Тишино осамена како запален времеод
во совеста на човештвото
и предисторијо мојна и разумна како пронаоѓач
на непознати сличности во родоскрвјата
дојдоа странци што не ги слушнаа
ни припевите на хорот ни беседите
што ги испеа Градителот на гневот
фрли ги мрежите врз гладните далги на мудроста
и' ислушај ги нивните нажувања

* * *

Еве во чест на вистината се кажаа
вистините за овоземските знаменија
и во чест на убавината се видоа
убавините на дофатот од светлината
А еве и во чест на задоволствата
да се испратат задоволствата во дворецот човеков
како дарови во домот на саканиот

О жената ни е лакомост и алчност без споредување
и жената ни е стихија
разбеснета во нејзината податливост
како бледолик копјаник на смртта
Еј итањата ни кон тоа тело се поголеми од мудроста
за бескрајната деливост на просторот
и страста ни за таа бела кожа
гола и пламната во љубомората на сонцето
станува пожестока во нас жестоки
до нејзините ноќи да се допреме
О ги забравивме учењата за идеите и формите

и ја губиме битката крај женските дојни
набрени нано експлозија на водите
И се' се уништува и се' исчезнува
во допирот со нејзината гола долина
и се' потонува во блудот на нејзиното дишење

16

А ете битието е фатено
на црните извори од големите тајни
нано крадец врз слатните дојни
на неверните сопруги што ги чекаат
прекрасните поила на дразбите
Битието е најдено врз брештањето
на намената вечност
и покорено е со почести нано сонот
при будењето на паштерните
и нано устоличување на новите
принцови на трагањето

Фатено е битието
Неговите прсти се расфрлани
по рените на незнаењето
и неговите ночии осамени
по бреговите пусти и востанички
О се' е недоказано
пред свездените хорони на тајните
А наде ни се утринувањата наде пладнувањата
Еве дојдовме на свечената ужина
што робот ја приреди за слава на тишината
нано скромна раздавнина што ја готват
верниците за слава на верата

Па затоа пред големите празници
фативме зурли и тапани
нао во чест на обрезите
а на светите места и на местата
каде што почнуваат градбите човекови
принесовме дебели курбани
нао во црквата дарови
О каде ни се бдеењата а каде видувањата

Кој некојпат бил осуден за неточно поротништво
во судењето на епохите

Х О Р

Само народот и робот
о само народот и робот

Фатено е битието како одметник на минување
и како флота на образите од чекањата
О каде ни се заблудите а каде надевањата

По нас ќе тргнат само момите
неоддолжени во верувањата
како стада по бисерните падини на очајот
и по нас ќе заскитаат населбите
како водите по судбовезот световен
Ај каде ни е радоста а каде потомствата

Кој бил некојпат камшикуван
заради масовно пркосење на владетелите

Речете ни додека не стасале оние
што сонуваат златотечни потоци
оти тие ќе се наведнат над земјата
и ќе го раснажат и она што уште не е дојдено

Х О Р

Намшинуван е народот намшинуван е робот
о само народот и робот

17

Ја заспаваме тишината во горните
балади на векот
нако сејвања за лудите болести
и слеговме непричестени
во мракобесните долини на жедта
О тишино непремостива и горделива
најдени сме во законите на незнаењето
небаре го ченаме почетокот на војната
против казните човекови
И зарем само тоа зарем само тоа
ќе ни препишат записничарите на времето
А не се дослушани сите доушници
за налетот на смртноста
и сите барабани во сведочењето
против тишината

Х О Р

Кој ќе ни ги соопшти славите
во небесните храмови на оргулите
оти ете историјата не' остава
на басамците од времето
сами да трагаме по словото на тајните
богохулнички и правоверни

Нена ја освојат земјата на робот
на чии водопади елените темна историја пијат
па после робјето ќе се крене против своната
на безбожните брегови од честа
како крстоносна фурија
против ненаситноста на грабежите
Нена ја освојат таа земја
во која изгрева пеколот
па повторно ќе и' носиме подароци на тишината
како во понклоничните истоци на жртвеникот

Тишино на протек низ крвта ропска и човекова
и тишино во лицето неоткриена
нако лицата на пророците
ние оставени во пасиштата на срните
да судиме за празнувањата на смртните
и голи во раскопот на женските блудови
да ги славиме дарителите на стихот
што ќе ги запишат моштите
на сите откажувања во чест на робот

Х О Р

Тишино чедољубна
по тебе ќе го расфрлам мојот народ
секој да те бара и да не те најде
Нена ја освојат земјата на робот
нена ја освојат војсководците
севремени и силни
и нена ја поделат на нивните поданици

па после ќе ги ченаме востанијата на копјата
нако дивеч во утрата на шумите
О нека ја освојат земјата на робот
и робот од сонот на тишината ќе се разбуди
во горните балади на венот

* * *

Ќе ви пратам преведувач
и тој ќе ви ја преведе трагедијата за робот
а стихот нека ми пријде
и во чест на вистината
ќе бидат соопштени вистините за бичот

О нисно е робјето во дофатот на бичот
низон ни е праменот и болот севеновен
Пуштете го робот на слобода
оти тој е најблиску до сонцето
и на дланките ја има неговата тишина

Пуштете го робот на слобода
Врз прстите ни остана
само неговото бронзено лице
нако надеж разбудена во плачот на неутешните
и ние исковавме оружје
Нисно е робјето под камените градби на времето
и далену е робот од одот на светлината

* * *

На почетокот од прогонствата
би народ и би робје

Нена се обиде неној да се крене
над кулите од востанијата
па ќе му биде даруван последниот пехар
од истечувањето на поемите
Зарем ќе се обиде некој да ја спречи смртта
во походот на белите замоци
и зарем ќе застане неној пред портите на стихот
за да ја запре песната на изворите од тагата
Ниско е робјето ниско е робјето

18

Ниско е робјето о ниско е робјето
во свездените кочии на тишината
и робот е за три гумна поблиску до бичот

Градителот на гневот завладичен
во прашумите на долгиот векостој
и напуштен од бискупот на милоста
нека ни биде придружник во наењата
и пријател во леленот

Тишино неизлечива како верата на Хананејните
и богата како разбојница низ лутањата човекови
Несреќо во нас разбудена
и таго освоена во нашите тврдини
не обвинувајте го робот
за колебливост и неверност
оти каде ни се манастирите
каде жезлите затрупани
Сесрдна тишино на бодрењата наши
тишино венотрајна и неосвоива
како горјанна високоостасна
стасаа слугите наредени како воини
и поцрнети како нојта
во плевните на родилните

на твоето жито да му се нагледаат
Во нивите ги оставија молитвите
крај огништата жените
и удрија по камените столбови на гревот

* * *

Народот да знае
клетвите не ни се продадени
сонот не ни е отсонуван
Зарем ќе ги оставиме востанијата на нопјата
безнадежно да висат како дождови
на побунетото небо
и зарем сме толку очаени
Народот да знае народот да знае
о колкави се дворците во неговото рането срце
па хорот да ги прими неговите долгоноги убавици
во поклоничните храмови
наде што болеста се исцелува

Стасаа слугите како богови
во парадата на судбините
и како ации до источните брегови на богослужбите
Нека ни бидат придружници достојни и верни
во измолувањето на честа
и нека ни бидат заштитници
во бронзените онови на епохите
та хорот од височините да го повика кнезот
и да му го даде кнежевото како на земјата ветеното

* * *

О смрт попустлива

и милостива во нашите привиденија
господарке семејна без лице во покајувањето
и без тело во идењето
остави ни ги слугите да ни бидат придружници
верни во покајувањата и тихи во тажењата
Народот да знае само народот да знае
па на земјата ќе и' биде дадено ветеното
оти во нас о смрт е твоето бдење
и во тебе нашето чекање

19

Несреќо несреќо во нас разбудена
нако заједнето доенче на мајчините извори
и како задужбина на изгревот човенов
и таго освоена во нашите тврдини
со вас пловат нашите лаѓи
а во топлите горчини на летото
љубовта ни затворена како икона
во жолтите светлини на катедралите

О тишино непресудена
во световните обрасци на човештвото
кој тоа во нас преживува кога завршија
сите наши тајни и сите очекувања
и кој не' заменува во одминувањата
кој во вистинотрагањата

* * *

Слушнавме како битието се бунтува во нас
а на пустите брегови од минливоста
сретнавме глас без тело и обленло
нако небото во очај без својата сенка
и како непознат прапосетител
од други светлини и соѕвездија
Плачевме врз дланните наши и молевме

да ни ги продолжат утринските уживања
но бевме толку немојни во срцата
и премалени во духот
та навистина немавме право
на нинанви одречувања
ни во името на темнините
ни во почитта кон вселената
О дајте ни некоја волшебна напивка
се' да заборавиме се' да заборавиме

* * *

Милоста наша плаче на брегот од судбините
како бело знаме во очите на предавникот
и тешка ни е жалоста во нас натажени
како зрело овошје на гранките
извиени до плачот на земјата
Походите се вратија против нас
и легнаа во нас да ја сонуваат
сласта на победите
Кој ни е заштитник во раѓањата
кој во збогувањата
и каде ни е мојта за пеење
како во хоровите на утринските радувања

Еве срејата не ни е понудена
во своите високи траења
туку во постелата на губењата
како во кратките прегрнувања на жената
Но не давајте и' на смртта
да ги отвори вратите на спокојот

додена во божествен пожар не го запалите
нејзиното женско име
оти ништо не е почнато во зачетокот на нештата
и ништо нема да заврши во крајот на суштествата

* * *

Во нас е човекот засвезден
нако во сините сонови на морето
и како воин доследен во триумфот на верувањата
говорник и љубовник
во распрашувањата незаменлив и во одговорите
мудар и снаодлив како синовите на Атина

Низ нас е жената соопштена и горда
нако смртница почестена во тишината
и како доилна полномлечна
Плотта и' женска од зелено надифе
градите и' свилени ах градите и' свилени
во запалените скутови на љубовникот
и благодетни во светите храмови на мајката
Жената низ нас жестона и бесна како катанлизма
во непогрешните походи на уништувањата
а нежна во постелата како тиха месечина
и разблудена во нојните прегрнувања
нако нимфа врз вечните води на љубовта
Под нас робот и пред нас народот
заблудени во бескрајни трагања
Во темните исчекувања
на нивните чела подигнавме замоци
за да биде подалену чуена нашата проповед

Нулите им се високи ниско им е леглото
и оглушени се нивните водачи
нако молитвите на очајникот
што чека да се повтори во големите буђења

* * *

О несреќо разуздана
и таго освоена во нашите тврдини
со нас се крена поетот
нако свето прочистување
на матните врелоци во духот

Кој е тој заљубенин во поезијата
што земне пред нејзината современост
Еве го стасавме во пределот
на зелените тишини од зорите
ги заборавивме небесните знаменија
врз трпезите од снитањата
нако недоносени ливади
пред навестувањата на дождарите
и го оставивме во служба на музите
поемата да си ја види
нако на изворите од буђењето
ги пие соништата од кои не сана да стане

20

Старешино белоразумен - годините ни зелени
на твоите јарболи осамнати
годините ни зелени и навестувањата ни инокосни
нако тишината заседната во храмот
на својата фантазија
Што ли мораме да мислиме
на истекот од нашата чедност
и што ли можеме сами
на гробот од нашите сонувалишта

Еве ги бодревме трговците
што купуваа и продаваа жени
по жалосните мориња на хаосот
нао да држеа во своите ковчези
скапоцени токи и свила донесена од исток
и мислевме дека е добро да го славиме
доаѓањето на нивните бродови

На небесните тезгиња ја оставивме љубовта
сама да ги доченува прекупците
а потоа патниците од воннебесните далечини
ни броеја ѕвезди во скутовите
Телата им не уништиви и непознати по дразбите
и телата им бесно заопштени со ќерните човекови

се истураа врз надифените нојни оргии
а смртта им свекаше во очите
нако мозаик од измами
О тишино постелата ти женска и мена
намирисана со парфеми без потенло и траење
ножата ти бледа и блудна запалена како масло
на разгорениот ми камин човеков
пушти ме да ги изгасам тие зори
зелени во твоето будење
да ти ги милувам изворите сладострасни
да ти ги држам колновите востанички
кренати како едра
во сините неба на љубовниот
и спуштени како дождови
во тагата горда и прељубничка

Така говореше Градителот на гневот
колеблив во признавањето
на својата неизлечива болест
и браноломен во тихите колиби на тишината
како пратеник предодреден
на најнаниот жртвеников да ги спаси смртните
Така беседаше Градителот на гневот

А еве од нас горни
во горната скржавост на просторот
и нечујно тихи во тихата неповратност на времето

Оставете не' сами далеку од човечните боишта
далену од царските ѕидини

и од кренатите ладала на принцезите
нако дната морски од баннежот на ѕвездите
да бидеме прегрнати толку долго
за да не ни дофтасаат животите
женски и човекови
па да ги молиме боговите
за уште малку осамено очајништво
во волшебните градини на нимфите
Тука да започне и да заврши
нашата династија престолонаследнична

* * *

Смрт раскостена таго наша зелена
и тишино недокрајчива по своите скитања
низ гробниците на битието
Гозбо наша неповратлива
раскрилена како првоневестинска радост
над сивата икиндија на поезијата
и болно наша покаена
во свадбените дарови на времето
ти го видовме само лицето
нако строго губилиште во одот на вените

Смрт разголена како блудница
и горда како бедуинка пред својот
господар на љубовта
Жено оставена без потомства
и љубовнице напуштена
прељубнице безнадежна и прекрасна во љубењето
тишино серожбена и сесмртна

плотта ти жешка и женска
врз нашите усни поцрвенува
Свештеничке забележана како повојница
во нашите пророштва
и тажалко непогрешна во преченот
и посрамена во испраќањето
наде ни се ветувањата наде сонувањата

Тишино човекова и од нас отуѓена
доилно наша и заговору наш непроречен
тишино прародителска
и белино наша родопредавничка
задушнице поздравена и задгробнино бестелесна
кој нас ќе не' бунтува
против трагањата вонвременски
и кој ќе не' гони по венородните
истоци на мудроста

Тишино сенародна
и робинке истоварена во нашиот тагозем
кој ќе не' довинува на женските брегови од жената
Тишино ропска и бесмртна како поило
на богородичните извори од песната
кој ќе не' благослови
во мирот на вечните теченија
та стихот да ни пријде

* * *

Нека не' остават на некоја островска земја
на која нема ниту трага

од чинот на создавањето
Нека не' остават сами и голи
бедни и малоумни
нако завети казноречиви
нако игронази судбински
или како проклетства женски и човенови
се' да заборавиме се' да заборавиме

Нека не' разборчат од нашите
натадневни торжества
нена му дадат отпусница
на нашиот ранет блудовен
нако на раздавнина непрокадена и неиспеана
и нека не' заскитаат по горните прашуми
на непознатото
нако безимени литургии и нако седржители
на нафори престонародни
се' да исплукаме се' да уништиме

Х О Р

О племе човеково — разуздано и прогонето
од оазите рајски и небесни
племе незадоволно и расфрлано низ тишината
нако маново царство
племе военообврзничко и смрторасколничко
ражарено врз топлиите дојни на момите
и одгледано во благословот на селанките
племе човеково и бунтовничко
подигни ги своите шатори крај реките и ловиштата
и крени ги нопјата на востанички удригром

Разбуди се народе венотиштен
и стани робје синџирасано
оти еве низ осојот на тишината
во ночии зелени и раскошни
со гревомер и со жезел кренат високо
над бујните пасишта на слободата
огорчен и бесен иде монархот да ви суди

* * *

Тишино народољубна
и прва ѕвездо цареубијна
праформо неодгатната
арабесно и црнво световна
родилко наша праиснонска и севселенска
Тишино љубена
низ нас простена и во нас покорена
нако плебејна
во татковината на императорот
Историјата не' покрсти на полнојните
пирови од монаштвата
и еве стасавме да ти се поклониме
а на лицата испоснични се огласија
далечните бродови на почетокот

ИВАН ВАСИЛЕВСКИ е роден на 10. септември 1947 год. во с. Босилово — Струмичко. Основно образование завршил во родното место, гимназија во Струмица, а Филозофски факултет — група Југословенска литература, во Скопје. Сега работи како новинар во Радио Скопје.

Василевски свои песни објавувал во „Студентски збор“, „Нова Македонија“, „Разглед“, „Стремеж“ и во други весници и списанија. „Привез во тишината“ е прва негова збирка.



СОДРЖИНА

ТИШИНА КОЈА ГОВОРИ	5
СОНЕТИ ЗА ТИШИНАТА	
ЗЕЛЕНАТА ДОЛИНА СПИЕ	9
ВО ДУШАТА МИ ВОЈУВААТ ЧОВЕЧКИТЕ НАЕЗДИ	10
КАКО ЦРНА ГАЛИЈА НИЗ НАС ПАТУВА ОЧАЈОТ	11
НИЗ ЖЕНАТА ПЛОВАТ БРОДОВИ	12
СМРТТА Е ЛУДА НЕВЕСТА	13
МРТВА АВРОРА	14
ГЛАДИЈАТОР	15
ТАГАТА МИ Е ПЛАТНО	16
ЛИЦЕТО НА ИКОНАТА	(I) 17 (II) 18
ПРИВЕВ ВО ТИШИНАТА	(I) 19 (II) 20 (III) 21
ИЗЛЕГОВМЕ ОД РАЈОТ	(I) 22 (II) 23
КОГА КЕ УМРАМ	24
ТАА ЛЕЖИ МРТВА	25
АТЛАНТИДА	26
АПОКАЛИПСА	27
ВОДОЧА	28
КЕ СИ НАПРАВАМ КОЛИБА ВО ТИШИНАТА	29

ПОЕМИ ЗА ТИШИНАТА

- 1 (ВО ДАЛЕЧНИТЕ БРОДОВИ НА ПОЧЕТОКОТ) 33
- 2 (О ТИШИНО ПРАВСЕЛЕНСКА И НЕСОЗНАЈНА) 35
- 3 (СУДБИНО ОПЛАКАНА ВРЗ ПЛАТНАТА) 37
- 4 (ПРЕД НАС БИ РЕКА) 40
- 5 (ОД НЕПОЗНАТИ МЕСТА СТАСАА СИЛНИ КАРВАНИ) 42
- 6 (ЦАРОТ ПАНИЧНО ТРГНА ДА СИ ГО БАРА) 44
- 7 (И БИ НАРОД) 47
- 8 (О ПИРАМИДИ ВИСОКИ КЕРКИ НА ПУСТИНАТА) 49
- 9 (ЛЕЛЕ ВЛАДИКО) 51
- 10 (ГИ ЗНАЕШ ЛИ ЗАКОНИТЕ НА ЗВЕЗДОЧЕТИТЕ) 53
- 11 (СУДБИНАТА ЧОВЕКОВА СЕ ПОВТОРУВА ВО КРУГОВИ) 55
- 12 (ЕВЕ ВО ЧЕСТ НА ВИСТИНАТА ДА СЕ КАЖАТ ВИСТИНИТЕ) 58
- 13 (НЕ КАЖУВАЈТЕ НИ ДЕКА ТИШИНАТА) 60
- 14 (ОД ИСТОК И ОД ЗАПАД ВО ЧЕСТ НА ВИСТИНАТА) 63
- 15 (ОД ИЗГРЕВОТ НА ТИШИНАТА ДОЈДОА) 66
- 16 (А ЕТЕ БИТИЕТО Е ФАТЕНО) 69
- 17 (ЈА ЗАСПАВМЕ ТИШИНАТА ВО ГОРКИТЕ) 72
- 18 (НИСКО Е РОБЈЕТО О НИСКО Е РОБЈЕТО) 76
- 19 (НЕСРЕКО НЕСРЕКО ВО НАС РАЗБУДЕНА) 79
- 20 (СТАРЕШИНО БЕЛОРАЗУМЕН — ГОДИНИТЕ НИ ЗЕЛЕНИ) 83

ИВАН ВАСИЛЕВСКИ (БИОГРАФСКА БЕЛЕШКА) 90

ИВАН ВАСИЛЕВСКИ: „ПРИВЕВ ВО ТИШИНАТА“ * Рецензент: ЧЕДО ЈАКИМОВСКИ * Нацрт на корицата ЉУПЧО АПОСТОЛОВ * Издавач: Самоуправна интересна заедница на културата, Струмица * Печатено во печатницата „Благој Мучето“ — Струмица, во мај 1977 година. Тираж 2000 примероци.

